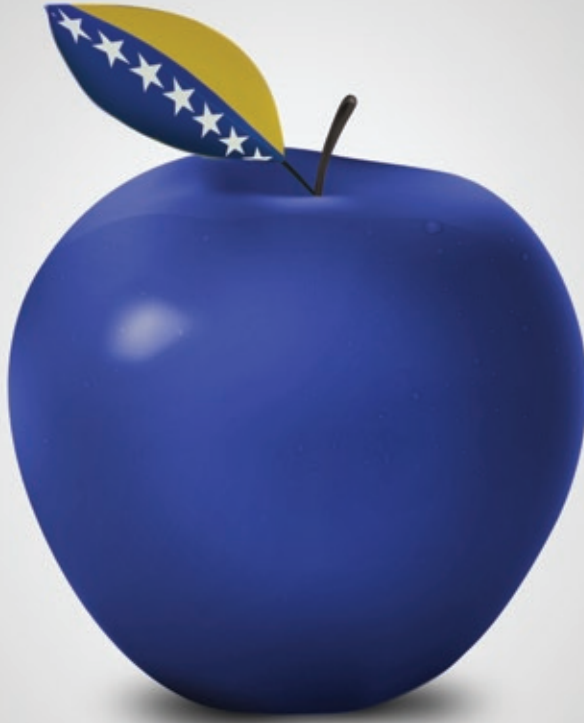

GRUPA AUTORA

Evropska unija

PODRŠKA
EVROPSKE UNIJE
BOSNI I HERCEGOVINI

„Svih 27 zemalja članica Evropske unije snažno se zalažu za integraciju suverene i cjelovite BiH u Uniju. Mi smo ovdje, s našim resursima i znanjem, da partnerski saradjemo i pomognemo institucijama, civilnom društvu i građanima da postignu taj cilj.”

- *Šef Delegacije Evropske unije u Bosni i Hercegovini/ specijalni predstavnik EU, ambasador Peter Sorensen*

Od kraja rata u Bosni i Hercegovini Evropska unija joj je pružila više od tri milijarde eura pomoći. Ovaj novac isplaćen je uzimajući u obzir neposredne i strateške zahtjeve bh. građana. Tako je između 1995. i 2000. godine fokus bio na humanitarnoj pomoći, povratku izbjeglica i obnovi fizičke infrastrukture.

Nakon toga, fondovi EU su usmjereni na uspostavu institucija i političkog i ekonomskog sistema koji će pomoći Bosni i Hercegovini da postane potpuno funkcionalna država. Od potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju u junu 2008. godine, fokus fondova je, prvenstveno, putem Instrumenta pretpristupne pomoći (IPP) 2008-11 bio na pružanju pomoći Bosni i Hercegovini da prilagodi svoj ekonomski, politički, sigurnosni i socijalni sistem kako bi zadovoljio zahtjeve za članstvo u EU.

Pomoć EU obezbjeđuje se u sklopu sveobuhvatne strategije, kako se razvijaju nove (ponekad pozitivnije) okolnosti. U isto vrijeme, fondovi EU su usko povezani sa projektima koji će donijeti opipljiva i vidljiva poboljšanja u svakodnevnom životu građana BiH.

Pomoć EU bila je uspješna u obnovi infrastrukture u poslijeratnom periodu, kao i u podršci povratku izbjeglica i interno raseljenih osoba. Bosna i Hercegovina imala je koristi iz integriranih programa rekonstrukcije koji su obuhvatali izgradnju zgrada, ali i vodne, energetske i transportne mreže. Obnovljeno je više od 40.000 povratničkih kuća što je pratila i obnova domova zdravlja, škola, kao i podrška oživljavanju malih preduzeća.

Nažalost, uprkos ulozenim naporima Evropske unije na pružanju podrške u provedbi ključnih reformi, napredak u izgradnji države, državnih institucija i vladavine zakona, kao i u približavanju evropskim standardima je i više nego ograničen. Složeno ustavno uređenje, nedovoljna politička podrška i slabi administrativni kapaciteti ne doprinose provedbi reformi.

Sljedeće studije slučaja su vrlo uspješne priče iz projekata koji su sastavni dio napora da se pomogne Bosni i Hercegovini da postigne političke i ekonomske kriterije za buduće članstvo u EU. Ovi kriteriji su kreirani unutar EU i pokazali su da njihova primjena doprinosi podizanju životnog standarda. Stoga na uspješnu provedbu projekata ne treba gledati kao na puko “štrihiranje” polja ispred zadatih obaveza u procesu integracija nego kao praktične korake ka poboljšanju života građana BiH prije nego što članstvo u Evropskoj uniji bude postignuto.

Projekt Jačanje lokalne demokratije (LOD)

U Bosni i Hercegovini, kao i u zemljama članicama EU, općina je mjesto gdje se vlasti susreću sa svojim građanima. Dobro upravljanje počinje na nivou općine. Ali, građani često imaju nezadovoljavajuće iskustvo s vlastima kada se susreću s lošom uslugom, korupcijom ili općenito s neuspjehom općina da omoguće razvoj sretnih i sigurnih zajednica.

Iz tog razloga, značajan dio pristupanja EU zapravo se odvija na nivou općine - što znači da su 142 općine u Bosni i Hercegovini na čelu procesa integracije u EU.

Uz podršku IPA fondova u vrijednosti od tri miliona eura, od novembra 2008. do marta 2012. godine traje projekt Jačanje lokalne demokratije (LOD) koji se provodi u 29 općina u cijeloj Bosni i Hercegovini. Projekt implementira Razvojni program Ujedinjenih naroda (UNDP), u partnerstvu s općinama i organizacijama civilnog društva (OCD) te entitetskim udruženjima općina i gradova, kao i u bliskoj saradnji sa Direkcijom za evropske integracije. Projekt je usmjeren na podsticanje lokalnih vlasti da se na smislen način sa lokalnim akterima uključe u uspostavljanje radnog dijaloga s organizacijama civilnog društva.

Lokalne vlasti trebaju uspostaviti dijalog sa organizacijama civilnog društva

Projekat Jačanja lokalne demokratije (LOD) provodi se u 29 općina u cijeloj BiH

Temeljna pretpostavka je da dijalog između građana i njihovih općina - na duži rok – može poboljšati kvalitet pružanja usluga građanima.

Projekat pomaže općinama da uvedu transparentne mehanizme za finansiranje projekata organizacija civilnog društva i, u isto vrijeme, nastoji poboljšati komunikaciju i partnerstvo između općina i tih organizacija. Također je cilj podstaći organizacije civilnog društva na podizanje vlastitih profesionalnih standarda, tako da se efikasno finansiranje i veća otvorenost općina za dijalog spoje s konstruktivnim odgovorima iz organizacija civilnog društva. Između ostalog, partnerske organizacije civilnog društva su prošle kroz obuku o pisanju prijedloga projekata i izvještavanju o postojećim projektima.

Važan element LOD inicijative jeste stvaranje svijesti među građanima BiH i općinskim zvaničnicima da dijalog mora biti pravilo, a ne izuzetak. Iako je uloga organizacija civilnog društva priznata u Bosni i Hercegovini u okviru glavne razvojne strategije, i dalje je rasprostranjena i pogrešna pretpostavka da je ključne odluke bolje ostaviti upućenima u politiku i administraciju. Ovaj projekat je pomogao razbiti ovu predrasudu.

LOD je pokazao da saradnja između općina i civilnog društva zapravo dobro funkcioniše - pruža opipljive koristi za sve građane.

Na kraju LOD projekta 29 općina učesnica će imati kapacitete da na transparentan način raspoređuju budžetska sredstva namijenjena finansiranju projekata OCD i služiti kao pozitivan primjer susjednim općinama. Prema projektu, do sada je ukupno 114 općinskih službenika imalo obuku o upravljanju projektnim ciklusom, a u dvije faze ovog projekta finansirano je 139 mikroprojekata koje su provodile organizacije civilnog društva i od kojih su, na direktan ili indirektan način, imali koristi deseci hiljada stanovnika BiH. Fokus OCD projekata bio je smanjenje siromaštva, socijalna uključenost, ravnopravnost spolova, ljudskih prava, zaštita okoliša i poboljšanje uslova za manjine i ranjive grupe.

Program tehničke pomoći Centralnoj banci BiH

Centralna banka BiH (CBBH) jedan je od najznačajnijih uspjeha u ovoj zemlji nakon rata. Široko je priznato da bi bez razumnih i pametnih koraka Centralne banke koje je poduzela od početka globalne ekonomske krize, njen utjecaj na Bosnu i Hercegovinu bio daleko teži.

Centralna banka je ostvarila značajan napredak prema uvođenju administrativnih mehanizama i mehanizama politike koji će joj omogućiti da u potpunosti učestvuje u Evropskom sistemu centralnih banaka, s kojim Bosna i Hercegovina osigurava članstvo u EU. Međutim, još postoji značajan put pred njom. Evropska centralna banka je putem njenog Programa tehničke pomoći za Centralnu banku BiH nastojala pomoći CBBH da se prilagodi standardima centralnog bankarstva EU. Projekt je, s milion eura Evropske unije, bio implementiran od aprila 2010. do septembra 2011. godine.

Između ostalog, ovaj program je pomogao CBBH da poveća svoje kapacitete za pružanje visokokvalitetnih statističkih podataka za one koji kreiraju politiku i ponudi preporuke i ekonomske analize koje mogu pomoći održavanju makroekonomske stabilnosti.

Naime, on je pomogao da Banka preispita trenutne procedure i razvije nove strategije, novi projekt i akcione planove. On je olakšao pregled metodologija, pravila, politika i praksi, te uveo nove obuke za osoblje zaduženo za statistiku, ekonomske analize i istraživanja, finansijsku stabilnost, zakonodavstvo, IT i koordinaciju EU integracija.

Program je značajno poboljšao kapacitete CBBH za pružanje statistike o kamatnim stopama i portfolio investicijama, ekonomsko modeliranje koje vodi ka primjenjivim prognozama, analize finansijske stabilnosti fokusirane na rizike, kao i podatke o zakonodavstvu o centralnim bankama.

Program je organiziralo 23 eksperta misije Eurosistema za CBBH i 12 studijskih posjeta za stručnjake CBBH u partnerskim bankama Eurosistema.

Centralna banka BiH (CBBH) jedan je od najznačajnijih uspjeha u zemlji nakon rata

Projekt efikasnog zatvorskog menadžmenta

Građani BiH danas, uz nezaposlenost, kao najveću pošast u Bosni i Hercegovini navode kriminal i korupciju. Iako su reforme vezane za EU podstakle efikasnost policije i sudstva, mnogo više treba biti učinjeno. Kao dio šireg napora za poboljšanje ukupnog sigurnosnog stanja u Bosni i Hercegovini, kroz Projekt efikasnog zatvorskog menadžmenta razmatrani su uslovi u 15 zatvora i pritvorskim jedinicama u zemlji. Projekt, koji je trajao od februara 2009. do decembra 2010. godine, finansirala je EU u iznosu višem od tri četvrtine miliona eura. Evropska unija je, zajedno s Vijećem Evrope, i implementator projekta.

Uspjeh ovog projekta je važan iz sljedećih razloga:

- ▶ Efikasan i transparentan zatvorski sistem je od ključne važnosti za pravosudni sistem – hapšenje i osuđivanje kriminalaca je beskorisno ako su zatvori nesigurni ili ako se njima pogrešno upravlja na način da su zatvorenici ili gotovo na slobodi ili su zlostavljani.
- ▶ Bosna i Hercegovina je, prema međunarodnim konvencijama o ljudskim pravima i Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, zakonski obavezna održati određene standarde zatvorskog menadžmenta.
- ▶ Priznajući prava svih svojih građana - uključujući i osuđene za kaznena djela i žrtve zločina – zatvorski sistem kojim se dobro upravlja je model za ostatak društva.

Projekt efikasnog zatvorskog menadžmenta poboljšao je svakodnevne operacije u bh. zatvorima i tretman zatvorenika

Više od 420 uposlenih u zatvorima prošlo je obuku u oblasti ljudskih prava

Projekt efikasnog zatvorskog menadžmenta poboljšao je svakodnevne operacije u bh. zatvorima i tretman zatvorenika. Također je pomogao ministarstvima pravde da revidiraju politike i zakonske okvire povezane sa zatvorima.

Glavni doprinos ovog projekta bio je podsticanje korištenja alternativnih sankcija, otvarajući mogućnosti za nezatvorske presude koje mogu imati društveno pozitivne ishode, a koje, u isto vrijeme, mogu smanjiti pritisak na budžet zatvorskog sistema.

Osim toga, poboljšao je tretman ugroženih zatvorenika i zatvorenika visokog rizika u razvijajući ciljane programe i smjernice o odgovarajućim sigurnosnim mjerama, pomogao je izmijeniti pravni okvir o mentalnom zdravlju, dao prijedloge kako poboljšati zatvorske baze podataka i pomogao sastaviti smjernice za nezavisne zatvorske inspekcije.

Više od 420 uposlenih u zatvorima prošlo je obuku u oblasti ljudskih prava, a projekt je nastojao poboljšati situaciju ugroženih zatvorenika.

Ostvario je veliki i pozitivan utjecaj na zatvorsko osoblje, birokrate i širu javnost, kod kojih se povećala svijest o temeljnim načelima sudskog i zatvorskog sistema. Cilj je bio istaknuti ljudska prava, efikasnu rehabilitaciju i sveukupnu sigurnost opće populacije i pokazati da ovi različiti izazovi najefikasnije mogu biti riješeni kroz integrirani pristup.

Projekti jačanja visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (III) Reforma visokog obrazovanja u BiH

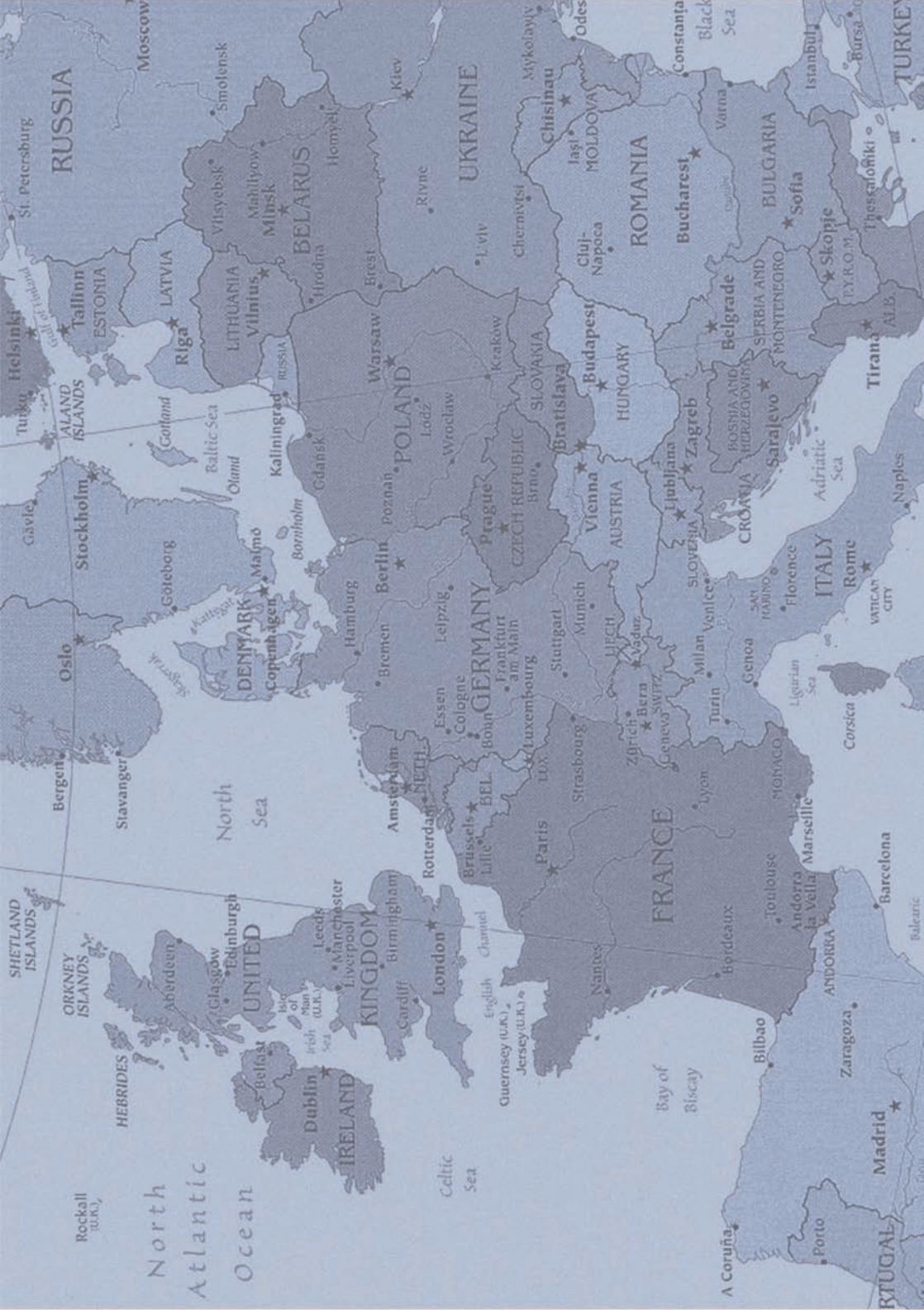

Radeći sa Vijećem Evrope i drugim međunarodnim organizacijama, Evropska unija pomaže vlastima u Bosni i Hercegovini da se suoče sa fundamentalnim izazovima u obrazovanju.

Trenutni projekti koje finansira i vodi EU dio su dugotrajnih napora kako bi se osiguralo da Bosna i Hercegovina ispuni svoje obaveze iz Lisabonske konvencije, potpisane 2003., i Bolonjskog procesa, kojem se pridružila iste godine. Lisabonska konvencija i Bolonjski proces podupiru strategije za provedbu obrazovnih politika širom Evrope, a koje promoviraju razvoj ljudskih potencijala i ekonomski rast.

Dva projekta koja su finansirana u okviru programa IPA 2007. komplementarna su, a njihovi glavni ciljevi bili su:

- ▶ Unaprijediti reforme visokoobrazovnog sistema koji trenutno ne odgovara potrebama tržišta rada,
- ▶ Borba protiv nezaposlenosti i podrška razvoju ekonomije i društva,
- ▶ Uspostava i jačanje državnih institucija tako da mogu djelotvorno koordinirati i upravljati visokim obrazovanjem i reformama u toj oblasti na području cijele države,
- ▶ Usklađivanje sistema visokog obrazovanja razvijanjem i primjenom zajedničkih standarda i procedura za osiguravanje kvaliteta i visokoškolskih kvalifikacija u cijeloj zemlji,
- ▶ Povećati akademsku i mobilnost radne snage unutar BiH i van putem priznavanja diploma u skladu s Lisabonskom konvencijom,
- ▶ Podrška institucionalnom razvoju bosanskohercegovačkih univerziteta kako bi se uvođenjem modela integriranog univerziteta povećala isplativost njihovog administrativnog i upravljačkog aparata.

RUSSIA
St. Petersburg
Moscow
Smolensk
Kiev
Rivne
Lviv
Chernivtsi
Mykolayiv
Odesa
Chisinau
Iasi
Jassy
Constanta
Black Sea

UKRAINE
Kyiv
Rivne
Lviv
Chernivtsi
Mykolayiv
Odesa

ROMANIA
Bucharest
Cluj-Napoca
Iasi
Jassy

BULGARIA
Sofia
Plovdiv
Varna

BELARUS
Minsk
Hrodna
Brest

LITHUANIA
Vilnius

ESTONIA
Tallinn

LATVIA
Riga

POLAND
Warsaw
Krakow
Wroclaw
Lodz
Poznan
Gdansk
Katowice

CZECH REPUBLIC
Prague
Brno

SLOVAKIA
Bratislava

HUNGARY
Budapest

SLOVENIA
Ljubljana

AUSTRIA
Vienna
Munich

CROATIA
Zagreb

SERBIA AND MONTENEGRO
Belgrade

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Sarajevo

ITALY
Rome
Vatican City
Florence
Milan
Venice
Turin
Genoa
Naples

GERMANY
Berlin
Hamburg
Frankfurt am Main
Cologne
Essen
Düsseldorf
Munich
Stuttgart
Leipzig
Dresden
Hannover
Bonn
Luxembourg

FRANCE
Paris
Lyon
Marseille
Nantes
Strasbourg
Toulouse
Bordeaux
Bilbao
Zaragoza
Barcelona

DENMARK
Copenhagen
Aalborg
Århus
Esbjerg
Roskilde
Ålborg
Bornholm

NORWAY
Oslo
Bergen
Stavanger
Trondheim
Tromsø

SWEDEN
Stockholm
Göteborg
Umeå
Luleå
Sundsvall
Örebro
Västerås
Malmö
Helsingborg
Kalmar
Östergötland
Västergötland
Småland
Östergötland
Västergötland
Småland

FINLAND
Helsinki
Tampere
Jyväskylä
Oulu
Turku
Vaasa
Lappeenranta
Rovaniemi
Ivalo
Utsjoki
Enontekiö
Inari
Lapland
Karelia
Savonia
Central Finland
Southwest Finland
Northwest Finland
North Savo
South Savo
Central Savo
North Savo
South Savo
Central Savo

NETHERLANDS
Amsterdam
Rotterdam
The Hague
Utrecht
Eindhoven
Groningen
Maastricht
Nijmegen
Tilburg
Breda
Almere
Leeuwarden
Groningen
Maastricht
Nijmegen
Tilburg
Breda
Almere

UNITED KINGDOM
London
Edinburgh
Glasgow
Cardiff
Birmingham
Manchester
Liverpool
Leeds
Belfast
Dublin

IRELAND
Dublin

PORTUGAL
Lisbon
Porto
A Coruña
Madrid

SPAIN
Madrid
Barcelona
Valencia
Seville
Bilbao
Zaragoza

ANDORRA
Andorra la Vella

ISLANDIA
Reykjavik

SHETLAND ISLANDS

ORKNEY ISLANDS

HERRIDES

NORTH ATLANTIC OCEAN

CELTIC SEA

IRISH SEA

ENGLISH CHANNEL

MEDITERRANEAN SEA

ADRIATIC SEA

LIGURIAN SEA

TYRRHENIAN SEA

IONIAN SEA

AEGEAN SEA

BLACK SEA

BALTIC SEA

GULF OF FINLAND

GULF OF BOTHNIA

GULF OF GOTHIC BAY

GULF OF SWEDEN

GULF OF FINLAND

GULF OF BOTHNIA

GULF OF GOTHIC BAY

GULF OF SWEDEN

ISLANDIA

SHETLAND ISLANDS

ORKNEY ISLANDS

HERRIDES

NORTH ATLANTIC OCEAN

CELTIC SEA

IRISH SEA

ENGLISH CHANNEL

MEDITERRANEAN SEA

ADRIATIC SEA

LIGURIAN SEA

TYRRHENIAN SEA

IONIAN SEA

AEGEAN SEA

BLACK SEA

BALTIC SEA

GULF OF FINLAND

GULF OF BOTHNIA

GULF OF GOTHIC BAY

GULF OF SWEDEN

GULF OF FINLAND

GULF OF BOTHNIA

GULF OF GOTHIC BAY

GULF OF SWEDEN

Kada je riječ o akademskim kvalifikacijama, glavna pitanja koja će se rješavati putem IPA programa pomoći su:

- ▶ Omogućavanje tačne i pravovremene procjene akademskih kvalifikacija;
- ▶ Pomoć visokoškolskim ustanovama da uspostave sisteme koji omogućavaju učenicima da lakše prelaze sa jedne na drugu obrazovnu instituciju tokom nastave (na primjer, provesti jednu godinu tokom trogodišnjeg ili četverogodišnjeg studija na drugom fakultetu u BiH ili u inostranstvu);
- ▶ Stvaranje opravdane osnove za međunarodno povjerenje u bh. akademske kvalifikacije;
- ▶ Jačanje važnosti bh. visokoškolskih studija na tržištu rada i
- ▶ Osiguranje da administracija i sadržaj visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini budu u skladu sa vrijednostima i zahtjevima evropske demokratije 21. stoljeća.

Pitanje priznavanja diploma jedan je od centralnih elemenata podrške EU na planu reformi obrazovanja. I dalje je nepotrebno teško za ljude koji steknu kvalifikacije u inostranstvu da im se priznaju u Bosni i Hercegovini.

Može se čak i desiti u nekim slučajevima da se diplomantima vrhunskih univerziteta može uskratiti posao u BiH jer im nije priznata diploma.

1. Sa budžetom od 500.000 eura iz programa IPA 2007. provedena je Faza III Projekta jačanja visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini koji je trajao od februara 2009. do marta 2011. godine i bio fokusiran na provedbu preporuka iz Faze II ovog projekta.

2. Sa budžetom od 1.500.000 eura iz programa IPA 2007. proveden je Projekt reforme visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini koji je trajao od oktobra 2009. do oktobra 2011. godine i bio fokusiran na provedbu Lisabonske konvencije i Bolonjske deklaracije.

Projekti su:

- ▶ Pomogao je Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguravanje kvaliteta i univerzitetima u BiH da pripreme prvo eksterno vrednovanja bh. univerziteta;
- ▶ Pomogao provedbu Okvira za visokoškolske kvalifikacije u BiH, u bliskoj saradnji s univerzitetima i Rektorskom konferencijom BiH; i
- ▶ Promovirao pregled obrazovne legislativne i ekspertize dostupne u visokom obrazovanju BiH kako bi se dale preporuke strateških koraka za dalji napredak.

Promocija konkurentnosti tržišta rada

Druge zemlje u regiji već prilagođavaju svoje sisteme obrazovanja, osposobljavanja i zapošljavanja kako bi se pripremile za ulazak na jedinstveno tržište Evropske unije. I Bosna i Hercegovina mora hitno početi raditi taj posao.

Putem IPA fondova za 2009. godinu dodijeljeno je 2.500.000 eura Projektu za promoviranje konkurentnosti tržišta rada (II).

Projekt je bio podijeljen u tri dijela:

- ▶ Inicijativu za podršku razvoju ljudskih resursa koja definiira koncept cjeloživotnog učenja institucionalno i strateški, koristeći statističke podatke;
- ▶ Inicijativu za podršku Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje s ciljem da se razvije "ekonomija zasnovana na znanju", poboljšavajući kvalitet i rezultate obrazovanja u skladu s Lisabonskom strategijom i
- ▶ Šema granta kojim se poboljšava mogućnost zapošljavanja i jačaju ljudski resursi.

Opći cilj bio je podržati razvoj ljudskih resursa povećanjem mogućnosti za obrazovanje odraslih i smanjenjem nezaposlenosti promoviranjem cjeloživotnog učenja.

Projekt za promoviranje konkurentnosti tržišta rada omogućio je aktivno učešće svih relevantnih faktora u pripremi strategije BiH za obrazovanje odraslih. Naglašavajući potrebu za većim ulaganjima u obrazovanje odraslih, projekt se nastojao baviti najvećim socijalnim nejednakostima na planu obrazovanja. Na primjer, 17 posto žena u Bosni i Hercegovini klasificirane su kao osobe bez obrazovanja, dok je takvih muškaraca samo šest posto. Također, usmjeren je na inicijative u oblasti obrazovanja koje imaju za cilj poboljšanje socijalne zaštite ugroženih grupa.

Pored pomoći na uspostavljanju politike i institucionalnog okvira za razvoj obrazovanja odraslih, ovaj projekt je pokrenuo terenske aktivnosti za obuku i mobilizirao one koju pružaju obrazovne usluge. Njime je i podignuta svijest o hitnoj potrebi osiguranja boljih statističkih podataka o obrazovanju i potrebama tržišta rada u Bosni i Hercegovini.

Posebno ovaj projekt je:

- ▶ Razvio strategiju, akcioni plan i nacrt Okvirnog zakona o obrazovanju i osposobljavanju odraslih, te postavio model obrazovne statistike u skladu sa međunarodnim standardima;
- ▶ Podržao efikasan i djelotvoran rad Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje te
- ▶ Dodijelio grantove za jačanje ljudskih resursa u Bosni i Hercegovini.

Četiri projekta deminiranja koje finansira EU

Evropska komisija je od 2000. godine provela 55 projekata, ukupne vrijednosti skoro 39 miliona eura, kako bi pomogla Bosni i Hercegovini da bude sigurna od mina.

Planski dokument programa IPA za 2011- 2013. godinu predviđa sredstva za podršku žrtvama mina i deminiranja kao humanitarni imperativ, preduvjet za povratak izbjeglica i cjelokupan razvoj ekonomskih potencijala u ruralnim zajednicama.

IPA podrška razminiranju je navedena kao “politički” cilj zato što je uklanjanje mina centralni dio završetka procesa povratka i reintegracije zajednica koje su bile podijeljene tokom sukoba.

Iako je danas manje od tri posto teritorije Bosne i Hercegovine minirano a većina tog područja označena, mine i dalje ubijaju i sakate.

Osim što spašava živote ljudi, deminiranje pomaže da se promijeni shvatanje da je Bosna i Hercegovina nesigurna zemlja – percepcija koja sprečava ulaganja i otvaranje novih radnih mjesta – a deminiranje također daje raspoloživo zemljište za poljoprivredu, turizam i industrijski razvoj.

Četiri projekta deminiranja koje finansira EU ilustriraju praktičnu primjenu pomoći EU u uklanjanju mina na 81 lokaciji u Bosni i Hercegovini.

Putem IPA 2007 dodijeljeno je 1,5 miliona eura za projekt koji je implementirala organizacija „Stop minama“, a koja je označila i očistila minska polja površine preko 2.000.000 m². Tokom 2010. godine „Stop minama“ očistila je 508.828 m², uništivši 357 protivpješadijskih i 47 protivtenkovskih mina.

Putem IPA 2008 dodijeljeno je 698.000 eura za projekt koji je implementiralo Udruženje za eliminaciju mina (UEM), a koje je označilo i očistilo preko 800.000 m² minskih polja. Tokom 2010. godine UEM je očistio 60.551 m², uništivši 112 protivpješadijskih i 15 protivtenkovskih mina. Još 781.000 eura dodijeljena je ovom projektu u okviru programa IPA 2010.

Putem IPA 2008 dodijeljeno je 700.000 eura za projekt koji je implementirala organizacija „Pro Vita“, a koja je označila i očistila više od 780.000 m² površine pod minama. Tokom 2010. godine „Pro Vita“ je očistila 109.905 m², uništivši 76 protivpješadijskih mina i 2 protutenkovske mine. Još 805.000 eura je dodijeljeno ovom projektu u okviru programa IPA 2010.

Putem IPA 2008 dodijeljeno je 205.000 eura za projekt koji implementira organizacija „Posavina bez mina“ a kako bi intenzivirala napore na planu edukacije javnosti o mjestima na kojima su minska polja i opasnosti od mina. Još 228.000 eura je dodijeljeno ovom projektu u okviru programa IPA 2010.

Izdaje: Delegacija Evropske unije u Bosni i Hercegovini

www.europa.ba

tel 387 33 254 700

Skenderija 3a, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Priprema: BORAM, Sarajevo, decembar 2011

DTP: LH Print

Print: CPU